

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. kwoty 5.831,34 zł wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa (pozew 4-8 akt).

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że dochodzi od pozwanego za bezprawne wykorzystanie artykułów opisanych w pozwie opłat licencyjnych, które musiałby pozwany zapłacić za nabycie praw do publikacji tych utworów. Opłaty licencyjne wynosiłyby kwotę 1.580,30 zł netto (1.943,77 zł brutto). Z uwagi na jednak na fakt zawinionego naruszenia praw autorskich, powód na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.), domaga się od pozwanego w niniejszym postępowaniu zapłaty sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia zgody na korzystanie przez pozwanego z utworów, czyli kwoty 5.831,31 zł brutto (pozew 4-8 akt).

W odpowiedzi na pozew (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu (odpowiedź na pozew k. 88-89 akt).

Pozwany zaprzeczył, by korzystał bezprawnie z utworów powoda. Pozwany w odpowiedzi na pozew stwierdził, że wskazane w pozwie materiały, w których wykorzystano należące do powoda utwory „Z podstawówki do gimnazjum. Jak odnaleźć się w rodzica gimnazjalisty” autorstwa M. N., „Leczenie mleczych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne” autorstwa M. N., „Nie pozwól na nudę” autorstwa K. H. i (...) naszych dzieci” autorstwa K. H., nie występowały na stronie www(...), zaś przedstawione jako dowody w sprawie wydruki stron internetowych, na których w/w utwory zostały zamieszczone nie mają rangi dowodowej.

Z ostrożności procesowej pozwany potwierdziły, że w dniu 21 maja 2014 r. zostało doręczone mu pismo powodowej Spółki z dnia 15 maja 2014 r. dotyczące rzekomego wykorzystywania na stronie www(...) pięciu artykułów należących do Wydawnictwa (...) S.A. W związku z tym, pozwany niezwłocznie podjął wewnętrzne działania sprawdzające, w wyniku których ustalił, że takie artykuły na stronie internetowej www(...) nie występują. Następnie w dniu 22 września 2014 r. pozwany otrzymał kolejne pismo powoda z dnia 16 września 2014 r., w wyniku którego ponownie przeprowadzono wewnętrzne działania sprawdzające i nie stwierdzono na stronie internetowej www(...) obecności artykułów wymienionych w piśmie z dnia 15 maja 2014r. Dlatego też pozwany uznał, że przedmiotowa korespondencja jest nieporozumieniem, które musiało wynikać z oczywistej pomyłki Wydawnictwa (...) S.A.

Ponadto, pozwany podniósł, że do pozwu z dnia 11 grudnia 2014 r. powód załączył niepoświadczone za zgodność wydruki wygenerowane przez nieznane osoby w bliżej nieokreślonym czasie rzekomo pochodzące ze strony internetowej www(...). a którym nie można przypisać waloru dowodu w sprawie (odpowiedź na pozew k. 88-89 akt).

W piśmie procesowym z dnia 21 października 2015r. (data wpływu) powód podtrzymał pozew w całości i stwierdził, iż zarzuty pozwanego w odpowiedzi na pozew są bezpodstawne. Zamieszczone na stronie internetowej pozwanego przedmiotowe utwory, do których prawa należą do powoda, zostały przez pozwanego usunięte pomiędzy pierwszym pismem powoda z dnia 15 maja 2014r., doręczonym pozwanemu w dniu 21 maja 2014 r., a drugim pismem powoda z dnia 16 września 2014 r., doręczonym pozwanemu w dniu 22 września 2014 r. Dołączone do pozwu wydruki stron www(...) były tzw. printsreenami wykonanymi na zlecenie powoda z oryginalnej strony internetowej

przez firmę (...)pl sp. z o.o. z siedzibą w W., nr KRS: (...), pozyskującą treści cyfrowe ze stron internetowych na potrzeby przeprowadzenia analizy i przygotowania raportu dotyczącego naruszeń prawa autorskich (raporty z (...) były dołączone do pozwu).

Powód podniósł, że fakt, że materiały powoda zostały umieszczone na stronie internetowej pozwanego może zostać, również wykazany za pomocą istniejących narzędzi internetowych, które archiwizują i umożliwiają obejrzenie „historycznych” stron internetowych. Takim narzędziem jest np. serwis znajdujący się na stronie: (...). Powód wniósł o przeprowadzenie dowodu polegającego na wpisaniu w/w linków na stronie (...) linków, które były opisane w pozwie, tj.

- 1) [http://\(...\)w \(...\) artykuł pod tytułem „Z podstawówki do gimnazjum. Jak odnaleźć się w roli rodzica gimnazjalisty”](#),
- 2) [http://\(...\) \(...\) artykuł pod tytułem „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne”](#),
- 3) [http://\(...\) \(...\) artykuł pod tytułem „Zajęcia pozalekcyjne: na jakie zajęcia dodatkowe zapisać dziecko?”](#),
- 4) [http://\(...\) \(...\) artykuł pod tytułem „Raport GUS. Na co chorują polskie dzieci”](#).

Wpisanie w/w linków pozwala obejrzeć oryginalne strony [www. \(...\)](#) według stanu na dzień dokonana ich archiwizacji przez serwis (...). Np. w przypadku strony [http://\(...\)/1527](#) dniem archiwizacji dostępnym na (...) był 14 czerwca 2014 r. Na zarchiwizowanej stronie [www. \(...\)](#) widać materiał „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne”, co potwierdza, że znajdował się on w tamtym dniu na stronie [www.edula.pl](#). (...) powyższy może zostać przeprowadzony przez strony na sali sądowej, ale z ostrożności procesowej powód wniósł o przeprowadzenie w/w dowodu z udziałem biegłego sądowego **z zakresu informatyki**. Gdyby była taka konieczność wniósł, również o przeprowadzenie dodatkowego dowodu przez biegłego z zakresu informatyki przy użyciu innych dostępnych i znanych narzędzi w celu potwierdzenia, że na stronie należącej do pozwanego [www. \(...\)](#) przed 16 września 2014 r. pod wskazanymi w pozwie adresami internetowymi (linkami) były zamieszczone bezprawnie utwory powoda. W ramach dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki wniósł, również o przeprowadzenie dowodu polegającego na ustaleniu, czy dołączone do pozwu printsreeny w/w archiwalnych stron pozwanego były autentyczne (pismo procesowe powoda k. 110-112 akt).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) S.A. w W. przed zmianą nazwy i danych, zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym na mocy postanowienia Sądu Rejestrowego dla m.st. W. XIII Wydział Gospodarczy z dnia 20.10.2014 r., występował jako (...) SPÓŁKA AKCYJNA (dowód: wypis z KRS-u powoda k. 15-20, postanowienie k. 22 akt).

Powód jest wydawcą czasopisma (...), oraz właścicielem serwisu internetowego „(...)” (dowód: okoliczność bezsporna).

Pozwany (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. jest wpisana do KRS-u pod numerem (...) (dowód: wypis z KRS-u pozwanego k. 9-12 akt).

Na zlecenie powoda zostały napisane i opublikowane następujące artykuły:

- 1) „**Z podstawówki do gimnazjum. Jak odnaleźć się w roli rodzica gimnazjalisty**” autorstwa M. N., zamieszczony obecnie w serwisie internetowym należącym do (...) S.A. - (...) pod adresem: [http:// \(...\). \(...\).html](#)
- 2) „**Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne**” autorstwa **M. N.**, zamieszczony obecnie w serwisie internetowym należącym do (...) S.A.- (...) pod adresem: [http:// \(...\). \(...\).html](#)
- 3) „Nie pozwól na nudę” autorstwa K. H., zamieszczony w miesięczniku wydawanym przez (...) S.A. (...) nr (...), str. 72-73, oraz w serwisie internetowym należącym do (...) S.A. — (...) pod adresem:

[http://\(...\) \(...\).html](#)

4) (...) naszych dzieci” autorstwa K. H., zamieszczony w miesięczniku wydawanym przez (...) S.A. (...) nr (...), str. 56-60, oraz zamieszczony we fragmentach w serwisie internetowym należącym do (...) SA. – (...) (fragment zatytułowany „Alergia u dziecka: dlaczego coraz więcej dzieci ma alergię” został zamieszczony pod adresem: [http://\(...\) \(...\) .html](http://(...) (...) .html) a fragment zatytułowany „Astygmatyzm i inne wady wzroku coraz częstsze u dzieci”, który został zamieszczony pod adresem: [http://\(...\) \(...\) .html](http://(...) (...) .html)).

(dowód: wydruk z serwisu (...) z artykułem „Z podstawówki do gimnazjum. Jak odnaleźć się w roli rodzica gimnazjalisty” autorstwa M. N. k.24 akt, wydruk z serwisu (...) z artykułem „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne” autorstwa M. N. k. 25 akt, umowa autorska z dnia 30 czerwca 2008 r., na mocy której powód nabywał od autorki majątkowe prawa autorskie do utworów napisanych i przekazanych powodowi w okresie trwania tej umowy k.2629 akt, kopia stron str. 72-73 „M jak mama” nr (...) z artykułem „Nie pozwól na nudę” autorstwa K. H. k. 30, kopia stron str. 56-60 „M jak mama” nr (...) z artykułem (...) naszych dzieci” autorstwa K. H. k. 31-33 akt, umowa autorska z dnia 5 marca 2008 r., na mocy której powód nabywał od autorki majątkowe prawa autorskie do utworów napisanych i przekazanych powodowi w okresie trwania tej umowy k. 34-37).

Wyżej wymienione utwory zostały wykorzystane przez pozwanego w serwisie internetowym prowadzonej na stronie internetowej edula.pl. (...) wykorzystał bez zgody powoda następujące materiały:

1) artykuł pod tytułem „Z podstawówki do gimnazjum. Jak odnaleźć się w roli rodzica gimnazjalisty” zamieszczony na stronie www: [http://\(...\) \(...\)](http://(...) (...))

2) artykuł pod tytułem „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne” zamieszczony na stronie www: [http://\(...\) \(...\)](http://(...) (...))

3) artykuł pod tytułem „Zajęcia pozalekcyjne: na jakie zajęcia dodatkowe zapisać dziecko ?” zamieszczony na stronie www: [http://\(...\) \(...\)](http://(...) (...))

4) artykuł pod tytułem „Raport GUS. Na co chorują polskie dzieci” zamieszczony na stronie www: [http://\(...\) \(...\)](http://(...) (...)).

Firma (...) .pl sp. z o.o. z siedzibą w W., nr KRS: (...), pozyskuje treści cyfrowe ze stron internetowych na potrzeby przeprowadzenia analizy i przygotowania raportu dotyczącego naruszeń prawa autorskich (dowód: okoliczność bezsporna).

Powód korzystając z narzędzia internetowego w postaci serwisu (...), który jest wykorzystywany w takiego rodzaju sytuacjach, ustalił fakt naruszenia majątkowych praw autorskich powoda do wskazanych utworów, zakres naruszenia oraz wyliczył, iż pozwany wykorzystał utwory powoda w stopniu następującym:

1) z artykułu „Z podstawówki do gimnazjum. Jak odnaleźć się w roli rodzica gimnazjalisty” - na stronie pozwanego wykorzystano (...) znaków ze spacjami,

2) z artykułu „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne”- na stronie pozwanego wykorzystano (...) znaków ze spacjami,

3) z artykułu „Nie pozwól na nudę”- na stronie pozwanego wykorzystano (...) znaków ze spacjami,

4) z artykułu (...) naszych dzieci”- na stronie pozwanego wykorzystano (...) znaków ze spacjami.

(dowód: wydruk za strony pozwanego artykułu „Z podstawówki do gimnazjum. Jak odnaleźć się w roli rodzica gimnazjalisty” zamieszczonego na stronie www: [http:// \(...\) \(...\)](http:// (...) (...)) k. 38 akt, wydruk za strony pozwanego artykułu „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne” zamieszczonego na stronie www: [http://\(...\) \(...\)](http://(...) (...)) k. 39 akt, wydruk za strony pozwanego artykułu „Zajęcia pozalekcyjne: na jakie zajęcia dodatkowe zapisać dziecko?” zamieszczonego na stronie www: [http:// \(...\) \(...\)](http:// (...) (...)) k. 40 akt, wydruk za strony pozwanego artykułu „Raport GUS. Na co chorują polskie dzieci” zamieszczonego na stronie www: [http://\(...\) \(...\)](http://(...) (...)) k. 41-42 akt, wydruk raportu z serwisu

(...) z 9.09.2014 r., dotyczący wykorzystania artykułu „Z podstawówki do gimnazjum. Jak odnaleźć się w roli rodzica gimnazjalisty”, na stronie internetowej pozwanego k. 43-45, wydruk raportu z serwisu (...) z 9.09.2014 r., dotyczący wykorzystania artykułu „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne”, na stronie internetowej pozwanego k. 17-50 akt, wydruk raportu z serwisu (...) z 9.09.2014 r., dotyczący wykorzystania artykułu „Nie pozwól na nudę”, na stronie internetowej pozwanego k.51-53 akt, wydruk raportu z serwisu (...) z 9.09.2014 r., dotyczący wykorzystania artykułu (...) naszych dzieci”, na stronie internetowej pozwanego k. 54-57 akt, wydruk cennika powoda na zakup licencji na artykuły publikowane w serwisach internetowych (...) S.A.).

Powód stosuje cennik za zakup licencji na artykuły publikowane w serwisach internetowych (...) S.A. Stawki opłat są zależne od ilości wykorzystanych znaków i wynoszą - za każdy artykuł (treść) do 3500 znaków 260 zł netto, a jeśli artykuł zawiera więcej niż 3500 znaków, cena wzrasta proporcjonalnie o 60 zł netto za każde kolejne 1800 znaków (dowód: okoliczność bezsporna).

Powód pismem z dnia 15 maja 2014 r., doręczonym pozwanemu w dniu 21 maja 2014 r., wezwał pozwanego do usunięcia bezprawnie zamieszczonych artykułów i do zapłacenia kwoty 6.791,70 zł stanowiącej trzykrotność wynagrodzenia licencyjnego

W związku z usunięciem przez pozwanego bezprawnie zamieszczonych artykułów, powód kolejnym pismem z dnia 16 września 2014 r., doręczonym pozwanemu w dniu 22 września 2014 r., wezwał pozwanego jeszcze do zapłaty prawidłowo już wyliczonego wynagrodzenia za bezprawne wykorzystanie utworów w kwocie 5.831,34 zł (**dowód:** pismo powoda z 15.05.2014 r. z potwierdzeniem odbioru k. 59-61, pismo powoda z 16.09.2014 r. z potwierdzeniem odbioru k. 62-63 akt).

Strony o adresach [nie zostały poddane archiwizacji przez serwis „\(...\)”.](http://(...) (...) i <a href=)

Strona o adresie [wyświetlany jest komunikat „Błąd 404 strona nie istnieje”.](http://(...) (...) została zarchiwizowana przez serwis „(...)” tylko raz, w dniu 14.02.2015 r. Po otwarciu strony <a href=)

Strona o adresie [Po otwarciu strony \[Oznacza to, że wskazany w pozwie powoda artykuł „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne” znajdował się na stronie „\\[**Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.** Zeznania świadków W. K. i M. K. nie wniosły nic istotnego do sprawy, bowiem świadkowie nie potrafili w ogóle odnieść się do kwestii mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.\\]\\(http://\\(...\\) \\(...\\)” przed dniem 16 września 2014 r. \\(dowód: opinia biegłego z zakresu informatyki 123-132 akt, opinia ustna k. 161 akt czas 00:06:12-00:13:58\\).</p></div><div data-bbox=\\)\]\(http://\(...\) \(...\) wyświetlany jest artykuł pt. „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne”.</p></div><div data-bbox=\)](http://(...) (...) została zarchiwizowana przez serwis (...)” dwukrotnie tj. 14 i 15.08.2013 r.</p></div><div data-bbox=)

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy należy podnieść, że rozstrzygnięcie sprawy wymagało wiadomości specjalnych. Zgodnie z art. 278 § 1 k.p.c. w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych sąd po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii.

Według doktryny i praktyki opinią biegłego jest osąd (por. wyrok SN z dnia 8 listopada 1976 r., I CR 374/76, OSNC 1977, nr 10, poz. 187; por. jednakże wyrok SN z dnia 20 października 1975 r., I CR 474/75, OSP 1976, z. 12, poz. 233; wyrok SN z dnia 20 czerwca 1984 r., II CR 197/84, OSNC 1984, nr 2-3, poz. 37) o okolicznościach faktycznych, stanach lub zdarzeniach, do których poznania i wyjaśnienia wymagany jest określony zasób wiadomości specjalnych (wykraczających poza zakres wiadomości i doświadczenia życiowego ogółu osób inteligentnych i ogólnie wykształconych - por. postanowienie SN z dnia 12 lipca 1968 r., I CR 279/68, LEX nr 6371; wyrok SN z dnia 20 grudnia 1969 r., I CR 491/69, LEX nr 6640; wyrok SN z dnia 18 sierpnia 1971 r., II CR 256/71, LEX nr 6979; uzasadnienie

wyroku SN z dnia 3 kwietnia 1973 r., I PR 58/73, OSNC 1973, nr 10, poz. 183; uzasadnienie wyroku SN z dnia 18 lipca 1975 r., I CR 331/75, LEX nr 7729; wyrok SN z dnia 8 lipca 1994 r., II PRN 4/94, OSNAPiUS 1994, nr 9, poz. 146; postanowienie SN z dnia 12 marca 1999 r., I PKN 40/99, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 390; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 czerwca 1999 r., II UKN 692/98, OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 662; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2001 r., II UKN 599/00, OSNP 2003, nr 15, poz. 364; uzasadnienie wyroku SN z dnia 8 maja 2003 r., II CKN 39/01, LEX nr 78887) z różnych dziedzin nauki, techniki, sztuki, rzemiosła czy obrotu gospodarczego oraz doświadczenia zawodowego (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 30 października 1985 r., III CZP 59/85, OSNC 1986, nr 9, poz. 140), sformułowany i wyrażony w toku postępowania przez osobę wyznaczoną w tym celu przez sąd, niezainteresowaną rozstrzygnięciem sprawy (a spełniającą wskazane wyżej kryteria - biegłego), ułatwiający zarazem sądowi właściwą ocenę faktów i rozstrzygnięcie konkretnej sprawy (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 lipca 1969 r., I CR 140/69, OSNC 1970, nr 5, poz. 85; wyrok SN z dnia 20 stycznia 1970 r., II PR 18/69, LEX nr 6652).

W świetle stanowiska judykatury zadaniem biegłego nie jest ustalenie stanu faktycznego sprawy, lecz naświetlenie i umożliwienie wyjaśnienia przez sąd okoliczności z punktu widzenia posiadanych przez biegłego wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego mu materiału sprawy (por. wyrok SN z dnia 11 lipca 1969 r., I CR 140/69, OSNC 1970, nr 5, poz. 85; uzasadnienie wyroku SN z dnia 19 grudnia 2006 r., V CSK 360/06, LEX nr 238973; wyrok SA w Katowicach z dnia 18 października 2013 r., I ACa 663/13, LEX nr 1394210). Za niedopuszczalne uznaje się natomiast powoływanie się przez biegłego na własne spostrzeżenia o okolicznościach faktycznych, których ustalenie należy do sądu i zakłada konieczność przesłuchania we wskazanym przypadku takiej osoby w charakterze świadka, a nie biegłego (cechą charakterystyczną jest z reguły zastępowalność omawianego środka dowodowego) – (por. wyrok SN z dnia 8 listopada 1976 r., I CR 374/76, OSNC 1977, nr 10, poz. 187).

W niniejszej sprawie z uwagi na przedmiot postępowania opinia biegłego sądowego Sąd skorzystał z opinii biegłego sądowego z zakresu informatyki. Biegły sądowy w swojej opinii wskazał, że strony o adresach [http://\(...\)](http://(...)) (...) i [http://\(...\)](http://(...)) (...) nie zostały poddane archiwizacji przez serwis „(...)”. Oznacza to, że nie można potwierdzić, ani zaprzeczyć, że przedmiotowe artykuły tj. [http://\(...\)](http://(...)) (...) i [http://\(...\)](http://(...)) (...)

znajdowały się na stronie internetowej „[www\(...\)](http://www(...).pl)” przed 16 września 2014r. Strona o adresie [http://\(...\)](http://(...)) (...) została zarchiwizowana przez serwis „(...)” tylko raz, w dniu 14.02.2015r. Po otwarciu strony [http://\(...\)](http://(...)) (...) wyświetlany jest komunikat „Błąd 404 strona nie istnieje”. Oznacza to, że nie można potwierdzić, ani zaprzeczyć, że przedmiotowy artykuł tj. [http://\(...\)](http://(...)) (...) znajdował się na stronie internetowej „[www\(...\)](http://www(...).pl)” przed 16 września 2014 r. Natomiast, po otwarciu strony [http://\(...\)](http://(...)) (...) wyświetlany jest artykuł pt. „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne”. Oznacza to, że wskazany w pozwie powoda artykuł „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne” znajdował się na stronie „[http://\(...\)](http://(...))” przed dniem 16 września 2014 r.

Wskazane wnioski z opinii biegłego sądowego pozwoliły, przy wiarygodnych w ocenie Sądu, dokumentach prywatnych w postaci wydanych zaświadczeń przez firmę (...) .pl sp. z o.o. z siedzibą w W., nr KRS: (...), która pozyskuje treści cyfrowe ze stron internetowych na potrzeby przeprowadzenia analizy i przygotowania raportu dotyczącego naruszeń prawa autorskich, na potwierdzenie, iż pozwany bezprawnie korzystał z utworów literackich powoda. Należy podnieść, że pozwany kategorycznie zaprzeczał, by artykuły opisane w pozwie były przez niego wykorzystywane, mimo, że powód przedstawił wyniki analizy wykonanej przez firmę (...) .pl sp. z o.o. z siedzibą w W., która jest powszechnie znana na rynku tego typu usług internetowych oraz wykazał, iż artykuły zostały usunięte ze strony internetowej pozwanego po interwencji powoda i skierowaniu pism z żądaniem zaprzestania naruszeń. Wprawdzie kategoryczny wniosek biegłego dotyczy tylko artykułu „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne” i tego, że artykuł ten znajdował się na stronie „[http://\(...\)](http://(...))” przed dniem 16 września 2014 r., to powyższa okoliczność wzmocnia argumentację powoda, każe wykluczyć i wiarygodność pozwanego, co do tego twierdzeń, że nigdy nie korzystał na swojej stronie internetowej z publikacji powoda. W świetle logiki, doświadczenia życiowego oraz w konfrontacji z zebrany w sprawie twierdzenia pozwanego są niewiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo zasadne.

W myśl art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994r. „O prawie autorskim i prawach pokrewnych” przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).

W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory:

-wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne, oraz programy komputerowe),

- plastyczne,
- fotograficzne,
- lutnicze,
- wzornictwa przemysłowego,
- architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne, urbanistyczne,
- muzyczne, słowno-muzyczne,
- sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne, pantomimiczne,
- audiowizualne (w tym filmowe).

Utwór jest przedmiotem prawa autorskiego od chwili ustalenia, chociażby miał postać nie ukończoną (art. 1 ust. 3 ustawy). Ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności.

Przedmiotem prawa autorskiego jest utwór jako niematerialne dobro prawne.

Wytwór niematerialny, aby uzyskać kwalifikację „utworu” w rozumieniu obu wskazanych ustaw musi mieć łącznie następujące cechy:

- stanowić rezultat pracy człowieka (twórcy),
- stanowić przejaw działalności twórczej,
- mieć indywidualny charakter (por. Prawo autorskie i wynalazcze – Jan Bleszyński, Michał Staszaków , OWN 1983r. k.414 i nast., Komentarz do Prawa autorskiego i praw pokrewnych pod red. Janusza Barta i Ryszarda Markiewicza-wydanie IV Zakamycze 2005r. k. 66)

Analizując orzecznictwo Sądu Najwyższego można stwierdzić, że przedmiotem ochrony prawnej jest:

-wszelkie dzieło piśmiennictwa będące wpływem indywidualnej twórczości, bez względu na jej zakres i wartość" (orz. SN 8 listopada 1932 r., Zb. OSN 1933, nr 1, poz. 7),

- „każdy przejaw działalności duchowej noszący cechę osobistej działalności, każda oryginalna myśl ludzka ujęta konkretnie w samodzielny formę" (niepubl. orz. SN z 23 czerwca 1936 r., I K 336/36),
- „każda twórczość umysłowa [...] byleby w swym ostatecznym wyniku, w swej zewnętrznej formie wykazywała znamiona wyróżniające ją od innych dzieł osobliwością pomysłu i umiejętnością ujęcia tematu" (orz. SN z 31 marca 1938r., OSP 1938, poz. 545),

- „każde dzieło [...] byle tylko, przynajmniej pod względem formy wykazywało pewne elementy twórcze, choćby minimalne" (nie publ. orz. SN z 31 marca 1953 r., II C 834/52),
- „każde opracowanie [...], w którym przejawia się twórcza praca autora, a więc gdy dzięki pomysłowości i indywidualnemu ujęciu dzieło uzyskało oryginalną postać" (niepubl. orz. SN z 27 marca 1965 r., I CR 39/65),
- przeciwstawieniem działalności technicznej jest taka działalność mająca na celu osiągnięcie określonego rezultatu, którego co najmniej niektóre elementy nie mogą być w całości przewidziane jako, że są pozostawione osobistemu ujęciu (interpretacji, wizji) wykonującego ten rezultat. W przypadku działania twórczego mamy do czynienia z sytuacją, w której niezależnie od pewnych wymogów z góry postawionych twórcy i których spełnienie ma znaczenie dla uznania, czy obowiązek został wykonany należycie, w ostatecznym rezultacie zawarte są elementy, których kształt zależy od osobistego ujęcia i jedynie w tym zakresie można mówić o twórczości (orz. SA w Warszawie z 5 lipca 1995 r., I Acr 453/95),

- dla możliwości indywidualnego ukształtowania wytworu intelektualnego rozstrzygające jest to, czy w pracy autora (niezależnie od wielkości jej nakładu i od jej rodzaju) skierowanej na wytworzenie tego wytworu aktualizują się możliwości wyboru elementów jego treści i/lub formy. Właśnie stwierdzenie takiej możliwości uzasadnia generalną ocenę zdadności wytworu intelektualnego do uzyskania ochrony w prawie autorskim. Nie uchyla to jednak potrzeby dokonywania in concreto ocen wartościujących w celu rozstrzygnięcia pytania, czy zrealizowane przez autora wybory prowadzą do indywidualnego ukształtowania utworu (wyrok SA w Krakowie z 18 czerwca 2003 r., I ACa 510/03, Transformacje Prawa Prywatnego 2004, nr 1-2, s. 143).

Dla zakwalifikowania określonego wytworu intelektualnego jako utworu i poddania go prawu autorskiemu nie mają natomiast znaczenia:

-okoliczności dotyczące osoby twórcy (jego wiek, zdolność do czynności prawnych, wykształcenie, przynależność do stowarzyszeń twórców itd.),

- zamiar stworzenia utworu czy poddania rezultatu swej pracy autorskoprawnej ochronie,
- przeznaczenie utworu (cel naukowy, estetyczny, praktyczny),
- sprzeczność powstania lub rozpowszechniania utworu z prawem (utwór pornograficzny lub powstały z naruszeniem prawa autorskiego albo naruszający dobra osobiste prawa powszechnego); wartość utworu (poziom artystyczny lub naukowy, zdadność do osiągnięcia zamierzonych celów praktycznych).

Z ochrony prawa autorskiego korzysta utrwalony w jakiegokolwiek postaci wytwór indywidualnej myśli człowieka, niezależnie od wartości, jaką obiektywnie reprezentuje" (por. też orz. SN z 21 czerwca 1968 r., OSN 1968, nr 5, poz. 94; orz. SN z 5 marca 1971 r., GS 1971, nr 22, s. 2). Nie ma też znaczenia „postać, jakość i rozmiary utworu", a także okoliczność, czy twórczość uzewnętrzniła się w treści, czy tylko w formie (niepubl. orz. SN z 23 czerwca 1936 r., I K 336/36), ani też okoliczność, „czy chodzi o twórczość opartą na ściśle samoistnym pomysle, czy też opartą na naśladownictwie istniejących już dzieł", bądź też „stopień wysiłku pracy umysłowej, ani znaczna jej doniosłość" (orz. SN z 31 marca 1938 r., OSP 1938, poz. 545; orz. SN z 21 czerw ca 1968 r., OSN 1969, poz. 94), czy też „wartość, jaką dzieło obiektywnie reprezentuje" (niepubl. orz. SN z 30 maja 1972 r., II CR 137/72).

Z poczynionych ustaleń faktyczny w sprawie wynika jednoznacznie, że opisane w pozwie artykuły są utworami objętymi ochroną prawa autorskiego i poza sporem jest, że na podstawie umów zawartych z autorami, to powodowi, a nie pozwanej przysługują majątkowe prawa autorskie do artykułów. Pozwany prawa powoda do tych utworów nie kwestionował, a tym samym nie kwestionował legitymacji czynnej do wytoczenia przez powoda powództwa.

Zgodnie z art. 17 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (zwanej dalej p.a.p.p.) podmiotowi majątkowych praw autorskich przysługuje wyłączne prawo do korzystania z utworu (w tym audiowizualnego) i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do otrzymania wynagrodzenia za korzystanie z utworu.

Przewidziana **art. 17 u.p.a.p.p.** definicja majątkowego prawa autorskiego określa uprawnienie twórcy do korzystania z utworu jako wyłączne, skuteczne względem wszystkich prawo do decydowania o każdej formie korzystania z niego oraz do wynagrodzenia za to korzystanie, zastrzegając że odnośnie niektórych form korzystania może być on pozbawiony, w przypadkach ustawą przewidzianych, możliwości zakazania innym podmiotom korzystania z rozpowszechnionego utworu. W takich sytuacjach powinien otrzymywać wynagrodzenie, chyba że ustawa pozbawi go tego prawa. Treść majątkowego prawa autorskiego w odniesieniu do uprawnień twórcy i możliwości ograniczenia go jedynie ustawą odwołuje się do prawa własności uregulowanego w kodeksie cywilnym. Ogólną zatem zasadą jest, że twórca ma prawo do wynagrodzenia za korzystanie z utworu (rozpowszechnianie go), chyba że wyłączyła go ustawa (por. wyrok s. apel. w Katowicach z dnia 2012-04-13, I ACa 129/12 - LEX nr 1213876).

Prawa twórcy określone w art. 17 u.p.a.p.p. mają charakter wyłączny oraz bezwzględny, a swoją konstrukcją normatywną nawiązują do instytucji prawa własności, którego treść została określona w art. 140 k.c. (por. wyrok s. apel. w Warszawie z dnia 2010-06-22, I ACa 345/10, LEX nr 1120117).

Twórcy przysługuje wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzenia nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu (por. wyrok s. apel. w Katowicach I ACa 1043/00 z dnia 2001-01-16, Wokanda 2002/7-8/74).

Zatem, jak wynika z powyższych przepisów, podmiotowi majątkowych praw autorskich przysługuje wyłączność do korzystania z utworu i do rozporządzania nim, a więc na każde wykorzystanie utworu przez osobę trzecią konieczna jest zgoda tego podmiotu.

Pozwany wykorzystał utwory powoda, nie posiadając żadnej umowy licencyjnej. Brak umowy licencyjnej, jest poza sporem, a z materiału dowodowego wynika, że pozwany z tych utworów korzystał. Działanie pozwanego, jest zatem w świetle przytoczonych przepisów bezprawne, a i dodatkowo zawinione. Pozwany jest profesjonalistą, w sferze jego działalności jest publikowanie na stronie www(...), artykułów popularnonaukowych, edukacyjnych, zatem musi zdawać sobie sprawę, na jakich zasadach prawnych możliwe jest korzystanie z cudzych dzieł, objętych ochroną prawa autorskiego, tak by nie być posądzonym o plagiat, czy „kradzież” cudzego artykułu. Przesłanką przypisania winy naruszającemu jest stwierdzenie świadomości bezprawności działania. W objętym sporem okresie pozwany nie miał zawartej z powodem umowy licencyjnej, a mimo tego kontynuował naruszanie autorskich praw majątkowych do utworów, do których powód był uprawniony.

W rozpoznawanym sporze, wina pozwanego pozwalająca na zasądzenie stosownego wynagrodzenia nie budzi żadnych wątpliwości. Postać winy przy roszczeniu dochodzonym na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b p.a.p.p. nie ma znaczenia, jakkolwiek bezdyskusyjnie jest, że jest to wina umyślna. Jednakże zasądzenie potrójnej wysokości wynagrodzenia nie znajdowało podstaw, bowiem wyrokiem z 23 czerwca 2015 r., opublikowanym w Dzienniku Ustaw RP z 1 lipca 2015 r. poz. 932, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w zakresie, w jakim uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, naprawienia szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej - w przypadku gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny nie wypowiedział się co do ewentualnego terminu utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu. Konsekwencją tego orzeczenia jest więc uznanie, że art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b u.p.a. uprawnia osobę, której autorskie prawa majątkowe zostały naruszone do żądania naprawienia wynikłej z tego szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności stosownego wynagrodzenia, niezależnie od tego, czy naruszającemu można przypisać winę. Uzasadnia to uwzględnienie powództwa do kwoty 3887,54zł z

ustawowymi odsetki od dnia 15 grudnia 2014r. do dnia zapłaty zasądzonymi na podstawie art. 481 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu, a w pozostałej części oddalenie powództwa jako niezasadnego.

Pozwany nie negował cennika powoda. Z uwagi na stosowany przez powoda cennik za zakup licencji na artykuły publikowane w serwisach internetowych (...) S.A., zgodnie z którym stawki opłat są zależne od ilości wykorzystanych znaków, i wynoszą - za każdy artykuł (treść) do 3500 znaków 260 zł netto, a jeśli artykuł zawiera więcej niż 3500 znaków, cena wzrasta proporcjonalnie o 60 zł netto za każde kolejne 1800 znaków, powód wyliczył, iż opłaty licencyjne jakie pozwany musiałby zapłacić, aby dokonać legalnego zakupu licencji na wykorzystane artykuły wynosiłyby:

1) za artykuł „Z podstawówki do gimnazjum. Jak odnaleźć się w roli rodzica gimnazjalisty”- 321,30 zł netto (260 zł za 3500 znaków + 61,30 zł stanowiące proporcjonalnie wyliczoną kwotę wynagrodzenia za (...) znaków stanowiących proporcjonalnie 102,17% z 1.800 znaków, czyli wynik pomnożenia 60 zł x 102,17%),

2) za artykuł „Leczenie mlecznych zębów u dzieci jest teraz bezbolesne”- 357,17 zł netto (260 zł za 3500 znaków + 97,17 zł stanowiące proporcjonalnie wyliczoną kwotę wynagrodzenia za (...) znaków stanowiących proporcjonalnie 161,94% z 1.800 znaków, czyli wynik pomnożenia 60 zł x 161,94%),

3) za artykuł „Nie pozwól na nudę”- 290,27 zł netto (260 zł za 3500 znaków + 50,44 zł stanowiące proporcjonalnie wyliczoną kwotę wynagrodzenia za 908 znaków stanowiących proporcjonalnie 50,44% z 1.800 znaków , czyli wynik pomnożenia 60 zł x 50,44%),

4) za artykuł (...) naszych dzieci”- 611,57 zł netto (260 zł za 3500 znaków + 351,57 zł stanowiące proporcjonalnie wyliczoną kwotę za (...) znaków stanowiących proporcjonalnie 585,94% z 1.800 znaków, czyli wynik pomnożenia 60 zł x 585,94%.

Łącznie suma naliczonych opłat licencyjnych wyniosłaby 1.580,30 zł netto (1.943,77 zł brutto). Z uwagi na fakt zawinionego naruszenia praw autorskich, powód, na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.), może domagać się od pozwanego w niniejszym postępowaniu zapłaty sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia zgody na korzystanie przez pozwanego z utworów, czyli kwoty 3887,54zł zł.

Mając na uwadze zasadę stosunkowego rozdziału kosztów procesu w proporcji do uwzględnionego powództwa (wps z pozwu do uwzględnionego powództwa) art. 100 zd. 1 k.p.c., Sąd z całej kosztów procesu zasądził na rzecz powoda od pozwanego kwotę 995,94 zł . Całość kosztów procesu powoda, to kwota 1509 zł (292zł opłata od pozwu, 17 zł opłata od pełnomocnictwa, 1200zł koszty zastępstwa procesowego). Z tego 66% powinien ponieść pozwany. Proporcjonalnie do stopnia wygrania (66%) i przegrania procesu Sąd rozdzielił wydatki na opnie biegłego i nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 213,84zł tytułem zwrotu części wydatków, a od powoda kwotę, również 110,16 zł tytułem zwrotu części wydatków.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron,
3. uzasadnienie sporządzone przez sędziego,
4. akta przedłożyć asystentowi celem sprawdzenia rozliczenia rachunków (w tym świadków).

1 marca 2016r.